

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
Ι. ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΟΥ Ι. ΜΟΝΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:
π. Ανδρέας Αγαθοκλέους

Τ.Θ. 42036, 6530 Λάρνακα - Κύπρος
Τηλ: 99607871, Φαξ: 22991545

www.isagiastriados.com

ΤΕΥΧΟΣ 173
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018

ISSN 1019-5181

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
Ζαφείρης Δημητρίου & Υιός Ατδ, Λάρνακα

ΕΙΣ ΚΡΙΜΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΚΑΤΑΚΡΙΜΑ

Είναι κρίμα νά κοινωνοῦμε τό Χριστό ὡς ἔκφραση τῆς κοινωνίας μέ τούς ἀδελφούς μας καί τήν ἴδια ὥρα, μέ τόν ἐγωκεντρισμό, νά βεβαιώνουμε τό ἀντίθετο. Αὐτό εἶναι τό «εἰς κρίμα καί εἰς κατάκριμα» πού γίνεται ἡ Θεία κοινωνία, γιά ὅσους ἐπιπόλαια καί ἐγωιστικά προσέρχονται, ἀποσκοπώντας σέ μία ἠθική τελείωση καί ἀτομική σωτηρία. Σίγουρα, ἀπομωνομένοι δέν μποροῦν νά βιώσουν τή χαρά τῆς κοινωνίας κι ἄς νιώθουν τήν ικανοποίηση τῆς αὐτοδικαίωσης. ❖

π. Ανδρέας Αγαθοκλέους

Εἰκόνα ἐξωφύλλου: Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας, Καθολικό τῆς Μονῆς Ἁγίου Νεοφύτου, 1544

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΔΑΧΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΑ ΠΑΝΑΗ ΤΟΥ ΕΚ ΛΥΧΗΣ

- Νά μήν περιμένουμε νά μᾶς ἀγαπήσουν τά παιδιά ὅπως ἀγαποῦμε ἐμεῖς. Ὁ γονιός ἀγαπᾶ παραπάνω.
- Κι ὁ Θεός, σάν πατέρας, μᾶς ἀγαπᾶ πιο πολύ ἀπ' ὅτι τόν ἀγαποῦμε ἐμεῖς. Γι' αὐτό νά μήν τόν πικραίνουμε. Ὅταν αἰσθάνομαι τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ νά μέ κατακλύζει, εἶναι δυνατό νά ἀμαρτήσω;
- Καί ὁ φύλακας ἄγγελός μας μᾶς ἀγαπᾶ καί μᾶς προστατεύει. Φωνάζει, βέβαια, ὅταν πᾶμε νά ἀμαρτήσουμε: «μή... μή...». Ὕστερα, ἀφοῦ ἐπιμένουμε, ὑποχωρεῖ. Ἐτσι σιγά σιγά ἡ συνείδησή μας πωρώνεται.
- Ὁ Θεός συγχωρᾶ εὐκόλα, ἐπειδή μᾶς ἀγαπᾶ, θέλει τή σωτηρία μας. «Χάρισμα σου...» λέει. Εἶναι ἔτοιμος νά χαρίσει τό χρέος.
- Θυσιάστηκε γιά τή σωτηρία μας, ἐνῶ ἐμεῖς εἴμαστε ἀμαρτωλοί. Αὐτό ἀποδεικνύει τήν πολλή του ἀγάπη. Καί λέει: «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας», διότι κι ἐκεῖνοι εἶναι παιδιά του. Διά τοῦ καλοῦ νικᾷ τό κακό. ❖

ΔΙΑΦΟΡΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γέροντος Σωφρονίου του Έσσεξ

Η νομική αντίληψη για τή δικαιοσύνη είναι ίδιο τών ανθρώπων. Απορρίπτουν σάν άδικία, άσύμφωνη μέ τή νομική συνείδησή τους, τήν άπόδοση σέ κάποιον εύθύνης για τήν ένοχή ένός άλλου. Άλλιώς όμως μιλά τό πνεύμα τής αγάπης του Χριστού. Σύμφωνα μέ τό πνεύμα αυτής τής αγάπης ή συμμετοχή στην εύθύνη για τήν ένοχή εκείνου που αγαπάμε, άκόμα και ή πλήρης άνάληψη τής εύθύνης, όχι μόνο δέν είναι κάτι παράξενο, αλλά είναι κάτι τό τελείως φυσικό. Επί πλέον, στην άνάληψη αυτής τής ένοχής του πλησίον έκδηλώνεται ή γνησιότητα τής αγάπης και έπιτυγχάνεται ή άυτοσυνειδησία της. Όταν δέν έπωφελεΐται κανείς μόνο άπό τήν εύχάριστη πλευρά τής αγάπης, άλλ' άναλαμβάνει έλεύθερα και συνειδητά τήν ένοχή και τούς πόνους του αγαπημένου, τότε ή αγάπη φτάνει στην όλομερή τελειότητά της.

Πολλοί δέν μπορούν ή δέν θέλουν νά δεχτούν και νά σηκώσουν καλοπροαίρετα τά άποτελέσματα του προπατορικού άμαρτήματος του Άδάμ. Λένε: «Ο Άδάμ και ή Εύα έφαγαν τόν άπαγορευμένο καρπό, έγώ τί φταίω; Εΐμαι έτοιμος νά αναλάβω τήν εύθύνη για τά άμαρτήματά μου, αλλά μόνο για τά δικά μου κι όχι για τά ξένα». Και δέν καταλαβαίνει αυτός ό άνθρωπος πώς μ' αυτή τή στάση τής καρδιάς του έπαναλαμβάνει μέσα του τό άμάρτημα του Προπάτορα και τό άφο-

μοιώνει σάν προσωπικό του ἀμάρτημα καί πτώση. Ὁ Ἀδάμ ἀρνήθηκε τήν εὐθύνη, ρίχνοντας τήν ἐνοχή στήν Εὐα καί στό Θεό, πού τοῦ ἔδωσε αὐτή τή γυναίκα, κι ἔτσι διέσπασε τήν ἐνότητα τοῦ Ἀνθρώπου καί τήν ἔνωσή του μέ τό Θεό. Τό ἴδιο κάθε φορά πού ἀρνούμαστε ν' ἀναλάβουμε τήν εὐθύνη μας γιά τό κοινό κακό, γιά τά ἔργα τῶν πλησίον μας, ἐπαναλαμβάνουμε τήν ἴδια ἀμαρτία καί διασποῦμε ἐπίσης τήν ἐνότητα τοῦ Ἀνθρώπου. Ὁ Κύριος ρώτησε τόν Ἀδάμ πρὶν ἀπό τήν Εὐα. Καί πρέπει νά καταλάβουμε πώς, ἂν ὁ Ἀδάμ δέν ἐδικαιολογεῖτο, ἀλλά ἔπαιρνε πάνω του τήν εὐθύνη γιά τήν κοινή τους ἀμαρτία, τότε θά ἦταν ἄλλη ἡ τύχη τοῦ κόσμου· τό ἴδιο θά γίνεи διαφορετική, ἂν ἀναλάβουμε κι ἐμεῖς τό βάρος τῆς ἐνοχῆς τοῦ πλησίον. ❖

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΜΕΣΣ ΤΗΣ ΑΠΟΤΥΧΙΑΣ

Καρολάϊν Φίλιπς

Θεός δέν βλέπει τήν έπιτυχία μέ τά δικά μας μάτια. Ό δικός Του τρόπος είναι νά πάρεις τό πιό φτωχό, τό πιό άσήμαντο, τό πιό άδύναμο πρόσωπο και νά τό κάνεις θαυμάσιο και ξεχωριστό. Ό Ίησους γεννήθηκε σέ συνθηκες πρόσφυγα, μέ μία φάτνη για λίκνο Του, στήν ταπεινή Βηθλε-έμ κι όχι στό Πανεπιστημιακό Μαιευτήριο τής Ίερουσαλήμ. Πέθανε τό θάνατο ενός κακούργου. Κι όμωσ μέσα άπ' αυτόν διάλεξε ό Θεός νά λυτρώσει τό ανθρώπινο γένος, άπομακρύ-νοντας τά έμπόδια τής άμαρτίας και παρακοής, για νά μās ξαναενώσει μέ τόν Έαυτό Του. ❖

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ ΗΜΑΣ

Αγίου Πορφυρίου Κανσοκαλυβίτη

Ο Χριστό νά Τόν αισθανόμαστε φίλο μας. Είναι ο φίλος μας. Τό βεβαιώνει ο ίδιος, όταν λέει: «Υμείς φίλοι μου έστέ ...» Σάν φίλο νά Τόν ατενίζουμε καί νά Τόν πλησιάζουμε. Πέφτουμε; Αμαρτάνουμε; Μέ οικειότητα, αγάπη κι έμπιστοσύνη νά τρέχουμε κοντά Του, όχι μέ φόβο ότι θά μᾶς τιμωρήσει αλλά μέ θάρρος, πού θά μᾶς τό δίνει ή αίσθηση τοῦ φίλου. Νά Τοῦ ποῦμε: «Κύριε, τό ἔκανα, ἔπεσα, συγχώρεσέ με». Ἀλλά συγχρόνως νά αισθανόμαστε ότι μᾶς αγαπάει, ότι μᾶς δέχεται τρυφερά, μέ αγάπη, καί μᾶς συγχωρεῖ. Νά μή μᾶς χωρίζει ἀπ' τόν Χριστό ή ἀμαρτία. Ὅταν πιστεύουμε πώς μᾶς αγαπάει καί Τόν αγαπάμε, δέν αισθανόμαστε ξένοι καί χωρισμένοι ἀπ' Αὐτόν, οὔτε ὅταν ἀμαρτάνουμε. Ἐχουμε ἐξασφαλίσει τήν αγάπη Του καί, ὅπως καί νά φερθοῦμε, ξέρουμε ότι μᾶς αγαπάει. ❖

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΖΩΗ

Μητροπολίτη Γλαρίωνος Ἀλφέγιεφ

Ἡ ζωή χωρίς προσευχή, χωρίς κοινωνία μέ τό Θεό εἶναι μόνο παρατεινόμενο γιά χρόνια ταξίδι πρὸς τό ἀναπόφευκτο τέλος, ἀργός θάνατος, «ζωή νεκρωμένη», ὅπως ἐκφράζεται ὁ ὁσιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος. Ζοῦμε τόσο, ὅσο ἐπικοινωνοῦμε μέ τό Θεό καί ή κοινωνία μέ τό Θεό συμβαίνει μέσω τῆς προσευχῆς. ❖

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Αρχιμ. Παύλου Έγγλεζάκη

άν πρόσωπα μπορούμε, άν τό θελήσουμε, νά πούμε ἀληθινά Έγώ καί Έσύ, γεννιόμαστε στή ζωή ὄχι μέσα ἀπό μία βιολογική διεργασία, ἀλλά ἀπό ἄλλα πρόσωπα, τούς γονεῖς μας, τά παιδιά μας, τούς φίλους μας. Δέν εἴμαστε, θέλοντας καί μή, μέλη μίας κοινωνίας, ἀλλά εἴμαστε ἐλεύθεροι νά ιδρύσουμε κοινότητες καί ὁμάδες ὅπου οἱ ἄνθρωποι, λογικά ὄντα, ἐνώνονται μέ τούς δεσμούς μίας ἀγάπης κάτι ἄλλου ἔξω ἀπό αὐτούς, τοῦ Θεοῦ, τῆς τέχνης, μίας ιδέας, ὀτιδήποτε. Σάν πρόσωπα δέν ἐπιδεικνύουμε συμπεριφορά, ἀλλά ἐνεργοῦμε διαλέγοντας ἐλεύθερα νά πράξουμε αὐτό ἀντί ἐκεῖνο, παίρνοντας τήν εὐθύνη γιά τά ἀποτελέσματα τῶν πράξεών μας, ὅποια κι ἂν εἶναι. Σάν πρόσωπα, δέν μπορούμε νά μετρηθοῦμε, νά συγκριθοῦμε, νά ἀντικατασταθοῦμε.

Πέρα ἀπό τό μέρος τῆς κοινῆς φύσης ἢ σχέση ἐντός τῆς ἢ μέλος μίας κοινωνίας, τό πρόσωπο εἶναι, πρῶτα καί στό τέλος, τό μυστήριο τῆς μοναδικότητας, τοῦ ἀνέκπτωτου χαρακτήρα, τῆς ἀνεπανάληπτης, ἀναντικατάστατης καί ἀνεκτίμητης σφραγίδας τοῦ κάθε ξεχωριστοῦ ἀνθρώπου, καί τῆς ἰκανότητάς του νά ἔλθει σέ σχέση καί κοινωνία ἀγάπης μέ ἄλλα πρόσωπα- τούς συνανθρώπους του, τά ἄλλα πνευματικά κτίσματα, τά αἰώνια καί ἀπόλυτα θεῖα Πρόσωπα.

Καμιά υλική ανάγκη και κανένας συλλογικός μηχανισμός ή άφηρημένη ιδέα δέν μπορούν ν' άπαιτήσουν προτεραιότητα έναντι έστω και ενός άπλου προσώπου, μίας και μόνης ανθρώπινης μορφής. Αμείωτο έναντι ότιδήποτε, όποιωνδήποτε και όποιουδήποτε, τό ανθρώπινο πρόσωπο δέν είναι αναγώγιμο ούτε στή φύση ούτε στήν ιστορία, ούτε στήν κοινωνία ούτε στον πολιτισμό, ούτε στό έθνος ούτε στήν τάξη, ούτε στήν κληρονομικότητα, ούτε στό περιβάλλον, ούτε στον χαρακτήρα του ούτε στή δημόσια συμπεριφορά του, ούτε στις ψυχικές του δυνάμεις ούτε και στις διανοητικές του ικανότητες.

Τό μυστήριο του προσώπου μόνο ή αγάπη μπορεί νά τό συλλάβει, γιατί «ό άνθρωπος αγάπη έστιν», άφου «ό Θεός αγάπη έστιν» (Α' Ίωάν. 4,8). Η μητέρα τό ξέρει πώς τό παιδί της δέν είναι άπλως ένα άτομο, μέρος ενός συνόλου, αλλά ένα μοναδικό και αναντικατάστατο πρόσωπο. Ο άνδρας τό αισθάνεται ότι ή γυναίκα που αγαπά δέν είναι μόνο ένα άτομο, αλλά ένα ανεπανάληπτο πρόσωπο. Ο φίλος γνωρίζει ότι ό φίλος του είναι ανεκτίμητο πρόσωπο. Για τον άληθινό δάσκαλο ό κάθε μαθητής είναι «ό μαθητής όν ήγάπα ό Ίησους». Για τήν αγάπη δέ χρειάζονται αποδείξεις, ή αγάπη είναι τό μόνο αυταπόδεικτο. ❖

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ

Αγίου Σιλουανού του Άθωνίτου

Θυμᾶμαι μίαν επίσκεψή μου στό Σερβικό Μοναστήρι τοῦ Χιλανδαρίου. Μαζί μου ἦλθε καί ὁ πατήρ Νικόλαος, ἀρχοντάρης τῆς σκήτης τῆς Θηβαΐδας. Βαδίζαμε τή νύχτα μέσα ἀπό τό πράσινο δάσος. Ἡ πορεία ἦταν εὐχάριστη καί ἡ συνομιλία ἐξίσου εὐχάριστη. Μιλούσαμε γιά τήν ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον καί ὁ πατήρ Νικόλαος μοῦ διηγήθηκε τό ἐξῆς ἀξιοσημείωτο γεγονός:

Στά νότια μέρη τῆς Ρωσίας, κοντά στό Ροστῶβ, ἐργαζόταν ἕνας συνεταιρισμός ἀπό εἴκοσι ἀνθρώπους. Ἐνας ἀπ' αὐτούς, ὀνόματι Ἀνδρέας, ἦταν ἄνθρωπος κακότροπος μέ πολύ κακή διαγωγή, ἔτσι πού ἡ συμβίωση μαζί του ἦταν δύσκολη. Ἐνας ἄλλος, νεώτερος ἀπ' ὅλους, ἦταν πάρα πολύ καλός ἄνθρωπος, ἀγαποῦσε τό Θεό καί τηροῦσε τίς ἐντολές τοῦ Κυρίου. Ὄνομαζόταν Νικόλαος. Ἀφοῦ ὁ Ἀνδρέας προξένησε πολλά κακά καί ζημιές στούς συντρόφους του, ἀρχισαν νά σκέφτῳνται στό συνεταιρισμό νά τόν σκοτώσουν· ὅμως ὁ νεαρός Νικόλαος δέν συμφωνοῦσε καί προσπαθοῦσε νά τούς πείσει νά μήν κάνουν μέ κανένα τρόπο αὐτό τό ἔγκλημα. Οἱ συνεταιῖροι τοῦ Νικολάου ὅμως δέν τόν ἄκουσαν καί σκότωσαν τόν Ἀνδρέα. Τό ἔγκλημα μαθεύτηκε. Ἡ ὑπόθεση ἔφτασε στήν ἀστυνομία. Τότε ὁ Νικόλαος, βλέποντας τή συμφορά τους, τούς εἶπε: «Ὅλοι σας ἔχετε γυναῖκες καί παιδιά, μόνον

ἐγὼ εἶμαι ἀνύπαντρος. Πέστε πῶς ἐγὼ τὸν σκότωσα καὶ θὰ πῶ κι ἐγὼ πῶς εἶμαι ὁ φονιάς. Γιά μένα δέν εἶναι δύσκολο νά πάω στά κάτεργα, καὶ θὰ πάω μόνος μου· ἐνῶ, ἂν δικάσουν ἐσᾶς, θὰ ὑποφέρει πολὺς κόσμος». Στὴν ἀρχὴ οἱ συνεταῖροι δέν ἀπαντοῦσαν, γιατί ντρέπονταν τό Νικόλαο, πού τούς εἶχε προτρέψει νά μὴν σκοτώσουν. Ὑστερα ὅμως ὁ Νικόλαος τούς ἔπεισε καὶ συμφώνησαν ὅλοι νά ποῦν πῶς αὐτός ἔκανε τό φόνο.

Ἐφτασαν, λοιπόν, σ' ἐκεῖνο τό μέρος οἱ πρόκριτοι, ὁ εἰσαγγελέας, οἱ ἀνακριτές, οἱ χωροφύλακες. Ἄρχισε ἡ ἀνάκριση: Ποιός ἔκανε τό φόνο; «Ἐγώ», λέει ὁ Νικόλαος. Ρωτοῦν τούς ἄλλους κι ἐκεῖνοι λέγουν ἐπίσης πῶς ὁ Νικόλαος ἔκανε τό φόνο. Τό πρόσωπο τοῦ Νικολάου ἦταν πράο, ὁ χαρακτήρας του ταπεινός, μιλοῦσε ἤρεμα καί χαμηλόφωνα. Οἱ ἀνακριτές τούς ἐξέτασαν γιά πολύ. Δέν πίστευαν πῶς ἕνας τέτοιος πρά-

ος και ταπεινός άνθρωπος είναι φονιάς. Ἡ ἐκδίκηση ὅμως συνεχίστηκε σύμφωνα μέ τό νόμο. Στή δίκη ὅλοι ἀποροῦσαν πώς ἕνας τόσο καλός και μειλίχιος ἄνθρωπος ἔκανε φόνο και κανένας ἀπό τούς δικαστές δέν ἤθελε νά τό πιστέψει, παρότι ὁ Νικόλαος ἔλεγε πώς αὐτός ἔκανε τόν φόνο. Και γιά πολύ καιρό οἱ δικαστές δέν μποροῦσαν νά βγάλουν ἀπόφαση. Τό χέρι τους δέν μποροῦσε νά ὑπογράψει τήν καταδίκη. Ξανά και ξανά ἐξέταζαν κι αὐτόν και τούς ἄλλους, γιά νά διευκρινίσουν τό μυστήριο και τόν ἐξόρκιζαν νά πεί τήν ἀλήθεια. Στό τέλος ὁ Νικόλαος, ὁ ἀθῶος ὑπόδικος, εἶπε πώς θά ὁμολογήσει τήν ἀλήθεια, ἄν δέν θά καταδικάσουν τόν πραγματικό φονιά. Κατά τήν ἀκροαματική διαδικασία εἶχε γίνει φανερό πώς ὁ σκοτωμένος, ὁ Ἄνδρέας, ἦταν δύστροπος ἄνθρωπος· ἔτσι κι ὁ εἰσαγγελέας και οἱ δικαστές συμφώνησαν νά βάλουν στό ἀρχεῖο τήν ὑπόθεση, ἄν ἀνακαλύψουν τήν ἀλήθεια. Και τότε ὄχι ὁ Νικόλαος, ἀλλά οἱ ἄλλοι διηγήθηκαν πώς ἐξελίχθηκαν τά πράγματα και πώς ἀνέλαβε ὁ Νικόλαος τήν ἐνοχή γιά νά τούς σώσει ἀπό τήν καταδίκη. Σταμάτησαν, λοιπόν, ὀριστικά τή δίκη και εἶπαν πώς τό ἔγκλημα τοῦ Νικολάου δέν ἀποδείχτηκε. Κι ἕνας ἀπό τούς πρόκριτους εἶπε: «Ὁ Ἄνδρέας ἦταν κακός ἄνθρωπος κι ἔπαθε κατά πώς τοῦ ἄξιζε, ἀλλ' αὐτοῖ οἱ ἄνθρωποι εἶναι καλοῖ κι ἄς ζήσουν εἰρηνικά».

Κι αὐτό τό γεγονός φανερώνει τί δύναμη ἔχει ἡ ἀγάπη γιά τόν πλησίον. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἦταν στήν καρδιά τοῦ νεαροῦ Νικολάου, ἀντανακλοῦσε στό πρόσωπό του κι ἐπηρέαζε ὅλους τούς ἄλλους. ❖

ἈΠΟΣΤΑΣΙΑ

Μητροπολίτη Κυρήνης Ἀθανασίου

Χάραξες
ἔδονομά μας
στό ξύλο τῆς Ἑδέμ.
Θάψαμε
τά ὄνειρά μας
στόν πύργο τῆς Βαβέλ
κι ἄδειασε
ἡ καρδιά μας
ἀπό Θεόν, Θεέ.
Ἵγμός στό σύμπαν,
ὁ λυγμός βαρύς,
λαρινή ἢ ἐλπίδα,
πίσω ἀπ' τό ἔρεβος Ἑσύ.

Ἵγμός= κραυγή ὀδύνης

Λαρινός = σιτευτός, παχύς

Ἑρεβος = σκοτάδι

ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Φώτη Κόντογλου

Σπυρίδων γεννήθηκε στον καιρό του αυτοκράτορος Κωνσταντίνου του Μεγάλου, στο νησί της Κύπρου, από γονιούς φτωχούς. Στά μικρά χρόνια του ήτανε τσομπάνης· ήτανε πολύ απλός σαν τους ψαράδες που διάλεξε ο Χριστός να τους κάνει μαθητές του. Σάν ήρθε σέ ηλικία, παντρεύτηκε, και μετά χρόνια χήρεψε. Τόση ήτανε ή άρετή του, πού

τόν κάνανε επίσκοπο, σέ μία πολιτεία λεγόμενη Τριμυθούντα, μ' όλο πού ήτανε όλότελα αγράμματος. Ήτανε προστάτης τών φτωχών, πατέρας τών όρφανών, δάσκαλος τών άμαρτωλών. Καί είχε τέτοια καθαρότητα και αγιότητα, πού του δόθηκε ή χάρη άνωθεν να κάνει πολλά θαύματα· για τουτο, ζώντας ακόμα, τιμήθηκε σαν άγιος και όνομάσθηκε θαυματουργός.

Όλον τον καιρό πού έζησε, δέν έπαψε να κάνει θαύματα. Τό μεγαλύτερο ήτανε ή ανάσταση τής πεθαμένης κόρης του, πού σηκώθηκε από τό μνήμα, και μαρτύρησε σέ ποιό μέρος είχε φυλάξει τά χρήματα πού τής έμπιστεύθηκε κάποια γυ-

ναίκα, καί πάλι ξανακοιμήθηκε. Κάποτε πήγε στόν ἅγιο μία γυναίκα πού εἶχε ἓνα παιδάκι, καί τῆς πέθανε, καί τόν παρακαλοῦσε μέ δάκρυα πολλά νά τό ἀναστήσει. Καί ἐκεῖνος τό ἀνάστησε μέ τήν προσευχή του. Μά ἡ μητέρα του σάν τό εἶδε ζωντανό, ἀπό τήν πολλή χαρά της, πέθανε ἡ ἴδια. Κι ὁ ἅγιος Σπυρίδωνας ἀνέστησε καί τή γυναίκα.

Ὅταν ἐλειτουργοῦσε, παραστεκότανε Ἄγγελοι πού τούς βλέπανε μέ τά μάτια τους πολλοί ἀπό τούς εὐσεβεῖς χριστιανούς, καί πού ἔλεγε τό Εἰρήνη πᾶσι, οἱ Ἄγγελοι ἀντιφωνοῦσανε Καί τῷ πνεύματί σου, ἀντί τῶν ψαλτάδων.

Μέ τέτοια ἀγγελική πολιτεία ἀφοῦ ἔζησε κ' ἔφθασε σέ βαθύ γῆρας ποιμαίνοντας τά λογικά πρόβατα, μετέστη πρὸς Κύριον. Τό δέ ἅγιο λείψανό του ἔμεινε κάμποσον καιρό στήν Τριμυθούντα, κι ἀπό κεῖ τό πήγανε στήν Κωνσταντινούπολη. Κατά τή βασιλεία τῶν Τούρκων εὐρέθη εἰς τά χέρια ἑνός εὐλαβοῦς χριστιανοῦ πού τόν λέγανε Βούλγαρη, κι αὐτός μέ μεγάλα βάσανα καί κόπους τό ἔφερε ἔως τήν Ἀλβανία κρυμμένο μέσα σέ τσουβάλια, κι ἀπό κεῖ τό πέρασε μ' ἓνα καϊκι στήν Κέρκυρα, κι ἀπό τότε βρίσκεται σ' αὐτό τό νησί. Στό κουβούκλιο στέκεται ὄρθιος ὁ ἅγιος, μέ χέρια σταυρωμένα, ντυμένος μέ τά ἄμφιά του. Οἱ Κερκυραῖοι ἔχουνε τό ἱερό σκήνωμα σέ μεγάλη εὐλάβεια, καί τό θεωροῦνε θησαυρό τοῦ νησιοῦ τους. ❖

Εγκλοφόρησε τό Ἡμερολόγιο τοῦ 2019, πού εἶναι ἀφιερωμένο στόν ὄσιο Γέροντα Παναγή τόν ἐκ Λύσης, μέ τήν εὐκαιρία τῶν 30 χρόνων ἀπό τήν κοίμησή του στίς 30 Δεκεμβρίου 1989.

«Τά ὄσα μᾶς ἔλεγε καί κυρίως τά ὄσα μᾶς μετάγγισε ὡς βιώματά του εἶναι ἡ πνευματική προῖκα πού, ὡς πατέρας, μᾶς παρέδωσε γιά νά ζήσουμε κι ἐμεῖς. Ἔτσι, ἡ Παράδοση, ὡς «ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ζωή», δέν εἶναι ξερό γράμμα ἀλλά ἐμπειρία. Μποροῦμε πιά νά ποῦμε κι ἐμεῖς «ὄσα ἀκούσαμε, ὄσα εἶδαμε μέ τά ἴδιά μας τά μάτια» ὡς πραγματικότητα γιά τό γεγονός τῆς ἀγιότηας. Τά καταθέτουμε ὡς μαρτυρία». ❖

Ἀπό τόν πρόλογο τοῦ Ἡμερολογίου